

UCHWAŁA Nr
RADY GMINY BIERZWNIK

z dnia 2021r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Bierzwnik na rok 2021**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.) w związku z art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2019 poz. 2277 ze zm.), art. 10 ust.1, 3 i 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2020 poz. 2050 ze zm.), uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Bierzwnik na rok 2021 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała XXII/113/20 Rady Gminy Bierzwnik z dnia 27 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020, zmieniona Uchwałą Nr XXIX/159/20 Rady Gminy Bierzwnik z dnia 24 września 2020 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXII/113/20 Rady Gminy Bierzwnik z dnia 27 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bierzwnik.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2021 r.

RADCA GMINY

Anna Mulcaj

05.02.2021r.

Załącznik Nr 1
do Uchwały
Rady Gminy Bierzwnik
z dnia

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII
W GMINIE BIERZWNIK
NA ROK 2021**

ROZDZIAŁ I

WPROWADZENIE

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, określają obowiązki organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożywania środków psychoaktywnych, a także wspierania przedsięwzięć temu służących. Ustawodawca określił kierunki polityki wobec problemów alkoholowych i narkotykowych, wskazał zadania z tego zakresu i ich źródła finansowania oraz podmioty odpowiedzialne za ich koordynację.

Zadania te obejmują m.in.:

1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków;
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnienia od środków psychoaktywnych, pomocy psychospołecznej i prawnej oraz ochrony przed przemocą w rodzinie;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii;
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej;
7. udzielanie pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego,
8. prowadzenie placówek wsparcia dziennego.

Warto także podkreślić, iż opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, o których mowa w art. 92 ust. 1, mogą być wykorzystane wyłącznie na finansowanie:

- zadań określonych w art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- zadań określonych, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Poza tym, należy także zwrócić uwagę na fakt, iż różne rodzaje uzależnień mają ze sobą bardzo wiele wspólnego. Bez względu na to, czy mówimy o uzależnieniu od alkoholu, narkotyków, behawioralnym, spotykamy się z takimi samymi, bądź podobnymi mechanizmami, przebiegiem, czynnikami ryzyka oraz czynnikami chroniącymi.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Bierzwnik na rok 2021 stanowi odpowiedź na zapisy ww. ustaw, określając lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód wynikających z używania alkoholu i narkotyków. Uwzględnia także cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, które zostały określone w Narodowym Programie Zdrowia na poszczególne lata.

Ponadto, Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani na 2021 rok uwzględnia „Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki” Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani swoim zasięgiem obejmuje wielopłaszczyznowe działania dotyczące przeciwdziałania i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkotykowych, z których część jest kontynuowana.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani realizowany będzie w oparciu o środki własne gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Jak już wspomniano do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych (art. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

W szczególności zadania te obejmują:

- 1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu - dostępność profesjonalnej i efektywnej terapii warunkuje skuteczność jakichkolwiek innych działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin. Jeżeli na terenie gminy nie ma placówek zakładu leczenia odwykowego, poradni terapeutycznych gmina powinna zapewnić dostęp swoim mieszkańcom do usług najbliższej placówki odwykowej, poradni terapeutycznej i sprawdzić, jakiego typu działania wspierające mogłyby podnieść efektywność usług świadczonych przez ten zakład. Gmina powinna też przekazać środki na zapewnienie właściwych warunków materialnych do prowadzenia terapii poprzez zawarcie porozumienia z organem założycielskim danej placówki.
- 2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi ustanawia w art. 21 ust. 2 zasadę dobrowolności leczenia odwykowego osób uzależnionych od alkoholu. Zgodnie z przytoczonym przepisem wszelkie odstępstwa od tej zasady mają charakter wyjątkowy i muszą być uregulowane ustawą. Jedynym wyjątkiem od zasady dobrowolności jest instytucja zobowiązana do leczenia odwykowego uregulowana w art. 24 – 36 ustawy. Zgodnie z art. 24 ustawy postępowanie zobowiązujące do podjęcia leczenia odwykowego dotyczy osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozpad życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy oraz systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny. Oznacza to, że sam fakt uzależnienia od alkoholu nie

może stanowić samoistnej podstawy do zobowiązania danej osoby do podjęcia leczenia odwykowego, lecz stanowi, że temu muszą towarzyszyć także określone negatywne zachowania w sferze społecznej.

Zadaniem powołanej Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach działania wynikającego z instytucji prawnej jest podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

Zgodnie z ustawą zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie mają być realizowane na podstawie zapisów ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Jednocześnie omawiana ustawa do zadań własnych gminy wprowadza:

- tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia.

Fundamentalną rolę w pomocy rodzinom z problemem alkoholowym mają do spełnienia Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Są one bowiem organem podejmującym czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, co oznacza, że kontaktują się z osobami nadużywającymi alkoholu i uzależnionymi, które jednocześnie mogą być sprawcami przemocy oraz z członami rodzin (ofiarami przemocy).

- 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych. Młodzi ludzie mają tendencje do podejmowania różnorodnych ryzykownych dla zdrowia zachowań (używanie różnych substancji psychoaktywnych, podejmowanie ryzykownych zachowań seksualnych itp.). W związku z tym w profilaktyce tych zachowań rekomendowane jest tworzenie programów edukacyjnych dotyczących różnych rodzajów środków uzależniających (alkohol, tytoń, narkotyki) oraz łączenie różnorodnych działań podejmowanych wobec tej populacji. Należy zauważyć, że alkohol jest najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród dzieci i młodzieży, a piwo najczęściej spożywanym napojem alkoholowym.

Ze względu na różne miejsca, w których prowadzi się działania profilaktyczne, należy wymienić podstawowe środowiska oddziaływań profilaktycznych: szkoła, rodzina, społeczność lokalna, globalne środowisko społeczno-kulturowe tworzone za pomocą przekazów kulturowych i medialnych. Skuteczna profilaktyka powinna oddziaływać na wszystkie cztery środowiska.

Jednym z zadań gminy wynikającym z art. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jest prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych w ramach profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

Ważnym elementem na rzecz profilaktyki i zmniejszania zasięgu problemów alkoholowych jest edukacja publiczna społeczności lokalnych, działalność informacyjna.

- 4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13, 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego. W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamacji napojów alkoholowych gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli występować z aktem oskarżenia bezpośrednio do sądu z pominięciem prokuratora. Postępowanie z tego zakresu prowadzone jest na podstawie przepisów o postępowaniu karnym.

6) Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Adresatami Programu są mieszkańcy Gminy Bierzwnik, a w tym m.in. osoby uzależnione i zagrożone patologiami społecznymi wraz ze swymi rodzinami, jednostki zajmujące się pracą z rodzinami dysfunkcyjnymi, w których występują problemy związane z uzależnieniami, placówki oświatowe, instytucje kultury, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe oraz wszyscy, którym zależy na promowaniu zdrowego stylu życia, wolnego od nałogów oraz na szerzeniu idei trzeźwości w środowisku lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 10 stycznia 2012 r. o przeciwdziałaniu narkomanii – przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gmin obejmujących:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- 2) udzielenie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Narkomania to patologiczne zjawisko społeczne, uzależnienie spowodowane krótszym lub dłuższym zażywaniem leków (głównie przeciwbólowych środków narkotycznych), oraz innych środków uzależniających. Od kilku lat narkomania utraciła swój marginalny charakter, dotyczący jedynie wąskiego kręgu zbuntowanej młodzieży, stając się zjawiskiem coraz bardziej powszechnym. Skala zjawiska wzrasta, obejmując coraz młodsze dzieci, sytuację utrudnia fakt, iż wykrywalność uzależnienia we wczesnym stadium jest sporadyczna ze względu na wielkość stosowanych środków, brak wiedzy opiekunów. Problem staje się dzisiaj coraz bardziej powszechny w szkołach, dyskotekach i innych miejscach, w których można w łatwy sposób i anonimowo sprzedać czy zażyć narkotyki. Z przeprowadzonych badań w kraju wynika, że problem narkomanii w stosunku do innych dysfunkcji społecznych takich jak alkoholizm, przemoc, bezrobocie, jest znacznie mniejszy. Większość osób nie zetknęła się nigdy z osobami zażywającymi czy rozpowszechniającymi narkotyki. Nie oznacza to jednak, że problemu nie ma i nie należy się nim zajmować. Zamierzenie zadań wynikających z dwóch odrębnych przepisów

w jednym programie wynika przede wszystkim z faktu, że do znacznej części problemów będących skutkiem nadmiernego spożywania alkoholu czy brania używek można zaproponować zbieżne działania profilaktyczne. Wyniki różnorodnych badań, obserwacja zachowań młodych ludzi oraz refundacje światowej organizacji zdrowia, wskazują na potrzebę zintegrowanego podejścia do profilaktyki używania substancji psychoaktywnych. Szczególnie młodzi ludzie mają tendencje do podejmowania ryzykownych zachowań dla zdrowia, do których należy przede wszystkim eksperymentowanie z narkotykami, nikotyną i alkoholem. Zasadnym jest stworzenie programu dotyczącego profilaktyki zachowań ryzykownych, szkodliwych dla zdrowia oraz łączenie różnorodnych form profilaktyki podejmowanych wobec młodego pokolenia.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej placówkę wsparcia dziennego prowadzi:

1. gmina,

2. podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania na podstawie art. 190 wskazanej ustawy (czyli organizacjom pozarządowym prowadzącym działalność w zakresie wspierania rodziny, pieczy zastępczej lub pomocy społecznej; osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym działającym na podstawie przepisów o stosunku państwa do Kościoła katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, stosunku państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancji wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej lub pomocy społecznej),

3. podmiot, który uzyskał zezwolenie wójta.

Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w formie:

1. opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych;
2. specjalistycznej;
3. pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę

Rekomendowane jest finansowanie zatrudnienia pracowników merytorycznych w placówkach wsparcia dziennego realizujących zadania określone w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych jak również materiałów niezbędnych na zajęcia z dziećmi i bieżącą działalność placówki.

Zadania, które zawiera Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Problemów Narkomanii na rok 2021 są odzwierciedleniem potrzeb wynikających z:

- a) działań i doświadczeń z lat ubiegłych,
- b) problemów alkoholowych i narkomanii w społeczności lokalnej,
- c) gminnych zasobów umożliwiających prowadzenie działalności w zakresie zadań nałożonych na gminę ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

ROZDZIAŁ II

CHARAKTERYSTYKA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE

W planowaniu i prowadzeniu działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów, związanych z uzależnieniami od środków psychoaktywnych bardzo ważne jest rozpoznawanie skali problemów na terenie gminy, wzorów zachowań związanych z zażywaniem środków psychoaktywnych, struktury spożycia oraz zaburzeń życia społecznego i rodzinnego nimi wywołanych. Jednocześnie zgromadzenie danych statystycznych w zakresie uzależnienia nie daje rzeczywistego wyobrażenia o dynamice zjawiska ze względu na „wrażliwość” danych oraz fakt, że te same osoby mogą być wykazywane przez różne podmioty działające w obszarze rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych.

Tabela 1. Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych - obliczenia dla gminy Bierzwnik na podstawie danych szacunkowych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

	POLSKA	miasto liczące 10 tys. mieszkańców	Gmina Bierzwnik
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 800 tys. osób	ok. 200 osób	ok. 95 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 1,5 mln osób	ok. 400. osób	ok. 189 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinie alkoholików	ok. 1,5 mln osób	ok. 400 osób	ok. 189 osób
Osoby pijące szkodliwie	ok. 2 - 2,5 mln osób	500 - 700 osób	237-331 osób
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	ok. 2 mln osób (dorosły i dzieci)	ok. 530 osób (dorosły i dzieci)	253 osób (dorosły i dzieci)

Obliczeń dla gminy Bierzwnik dokonano przyjmując liczbę mieszkańców zameldowanych na pobyt stały i czasowy, według stanu na dzień 31.12.2020 r. – 4724 osób.

Na koniec 2020 roku w Gminie Bierzwnik zameldowane były 4724 osoby, w tym na pobyt stały 4667 osób oraz na pobyt czasowy 57 osoby (dane z Urzędu Stanu Cywilnego w Bierzwniku). W 2020 r. świadczeniami z pomocy społecznej (bez względu na ich rodzaj, formę oraz źródło finansowania) objęte były 166 rodziny o liczbie osób 373.

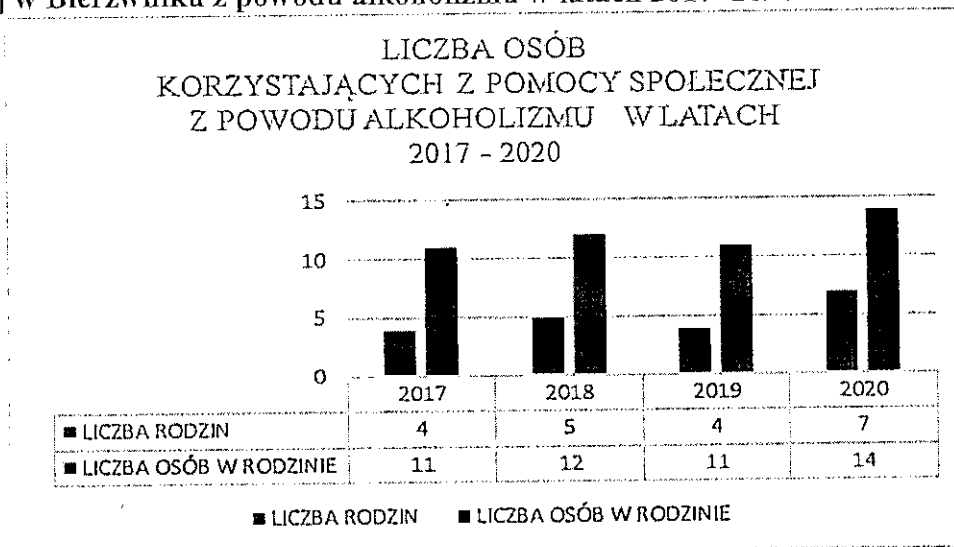
Głównymi powodami przyznawania pomocy była trudna sytuacja życiowa rodzin związana z:

- ubóstwem (dochody poniżej kryterium dochodowego określanego zgodnie z ustawą o pomocy społecznej) – 86 rodziny o liczbie osób 192,
- bezrobociem (co najmniej jeden z członków rodziny był osobą bezrobotną) – 86 rodzin o liczbie osób 237,
- niepełnosprawnością – 56 rodziny o liczbie osób 107,
- długotrwałą chorobą – 56 rodzin o liczbie osób 110.

Spośród ww. problemów częstym problemem występującym w rodzinie był problem alkoholizmu – 7 rodzin o liczbie osób 14, który negatywnie wpływał na sytuację w rodzinach.

Na wykresie nr 1 zaprezentowano jak w latach 2017 – 2020 kształtowało się udzielania pomocy finansowej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierzwniku z powodu alkoholizmu.

Wykres nr 1 . Udzielenie pomocy finansowej ze świadczeń Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bierzwniku z powodu alkoholizmu w latach 2017- 2020

Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych

Konsumpcja alkoholu znacznie wpływa na zdrowie fizyczne, psychiczne i społeczne jednostek, rodzin i całego społeczeństwa. Skutki picia alkoholu nie ograniczają się do identyfikowanej mniejszości osób pijących, ale wpływają na całą populację.

Alkohol może wpływać niekorzystnie na liczne aspekty życia osób pijących. Najważniejszymi obszarami życia, na które szkodliwie wpływa alkohol są:

- zdrowie,
- życie rodzinne,
- praca,
- nauka
- możliwość zatrudnienia i finanse.

Alkohol jest środkiem psychotropowym i jego spożycie może doprowadzić do wielu niebezpieczeństw, w tym uzależnień, które wiążą się ze zwiększonym ryzykiem zachorowalności i umieralności, ryzykiem wypadków oraz szeroko pojętej przemocy i przestępstw.

Narastająca bezsilność wobec braku pracy, pieniędzy, nadużywania alkoholu przez kogoś z członków rodziny, problemów wychowawczych z dziećmi powoduje agresję. Agresja w rodzinie prowadzi bardzo często do przemocy stosowanej wobec członków rodziny a także często do przemocy wśród dzieci i młodzieży w szkołach. Skutki kryzysu w rodzinie najbardziej odczuwają dzieci, które są narażone na przeżywanie doświadczeń powodujących zaburzenia rozwoju.

Zbyt wielu ludzi dorosłych nie zdaje sobie sprawy, jak ich zachowania w stanie nietrzeźwym są krzywdzące dla innych. Wzrosła ilość interwencji przeprowadzonych przez pracowników socjalnych oraz policję w rodzinach z problemem alkoholowym.

Szkody zdrowotne wywoływane alkoholem nie ograniczają się wyłącznie do szkód występujących u osób uzależnionych lecz dotyczą także członków ich rodzin, co przyczynia się do powstania stałych zaburzeń określanых mianem współuzależnienia:

- nieświadome wspomaganie choroby alkoholowej przez osłonę i ochronę osoby uzależnionej przed konsekwencjami picia,
- koncentracja myśli i działań na osobie uzależnionej i jej picciu,
- poczucie bezradności, godzenie się na ponoszenie wysokich kosztów spowodowanych nadużywaniem alkoholu,
- cierpienie i chaos w życiu uczuciowym, niepokój, złość, bezsenność, stany depresyjne, gwałtowne zmiany nastroju prowadzące do sięgania po środki nasenne, uspokajające a czasami także po alkohol,
- zaburzenia psychosomatyczne i nerwice,
- pustka duchowa.

Należy zauważyć, że napoje alkoholowe we wszystkich jego postaciach są bardzo łatwo dostępne i nie ma problemów z jego nabyciem.

Tabela nr 2 . Wartość sprzedanego alkoholu na terenie Gminy Bierzwnik (na podstawie złożonych oświadczeń przez sprzedawców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych)

Rok	ALKOHOL			
	Do 4,5% (oraz piwo)	Od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	Powyżej 18%	
2017	1.410.058,45	286.524,09	1.277.578,98	2.974.161,52
2018	1.483.619,98	235.188,81	1.335.851,19	3.054.659,98
2019	1.306.801,72	227.097,55	1.316.469,58	2.850.368,85
2020	1.415.218,91	439.378,76	1.593.187,20	3.447.784,87

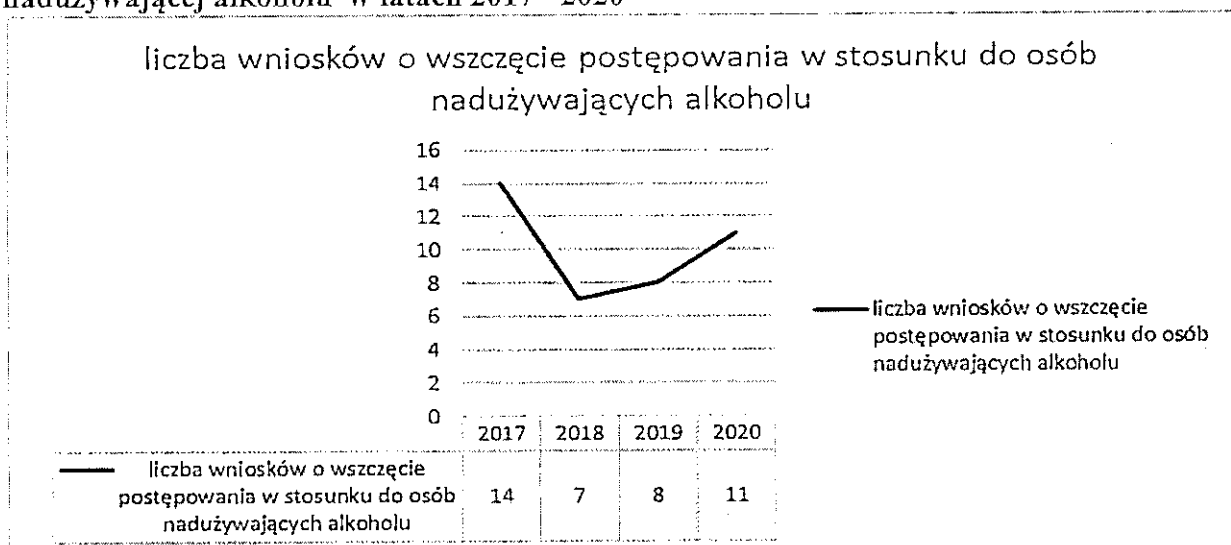
Z powyższych danych wynika, że wartość sprzedawanych napojów alkoholowych kształtuje się na podobnym poziomie od kilku lat.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bierzwniku w 2020r. rozpatrywała 11 wniosków o wszczęcie postępowania zmierzającego do ustalenia czy osoby zgłoszone są uzależnione od alkoholu. U tych osób były przeprowadzone wywiady odnośnie nadużywania alkoholu. Tylko 8 osób zgłosiło się na zaproszenie przez GKRPA:

- 2 osoba podjęła dobrowolnie konsultacje w punkcie informacyjno - konsultacyjnym działającym przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Bierzwniku,
- 2 osoby ograniczyły spożywanie alkoholu, Prokuratura Rejonowa w Choszczynie prowadziła postępowanie w sprawie tych osób o leczenie odwykowe i zniechęcanie się psychiczne i fizyczne.
- 1 osoba podjęła konsultację w Ośrodku Terapii Uzależnień w Choszczynie
- 1 osoba z powodu pogorszenia stanu zdrowia zaprzestała spożycia alkoholu
- 2 osoby zgłosiły się na posiedzenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bierzwniku lecz nie podjęły żadnych działań w zakresie ograniczenia spożywania alkoholu.

Na wykresie nr 2 zaprezentowano jak w latach 2017 – 2020 kształtuje się liczba wniosków złożonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bierzwniku w stosunku do osób nadużywających alkoholu.

Wykres nr 2. Liczba wniosków o wszczęcie postępowania w stosunku do osoby nadużywającej alkoholu w latach 2017 - 2020

Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych

Problem nadużywania alkoholu często wiąże się z występowaniem zjawiska przemocy w rodzinie (przemocy fizycznej, psychicznej bądź ekonomicznej).

Przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Bierzwniku działa Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie odpowiedzialny za pomoc dziecku i rodzinie.

W 2020r. Zespół Interdyscyplinarny prowadził 14 procedur „Niebieska Karta”, w tym:

- liczba procedur „Niebieskich Kart” w trakcie realizacji na dzień 31 grudnia 2019 r. – 7
- przekazanych przez przedstawicieli policji – 8
- przekazanych przez przedstawicieli pomoc społeczną – 0
- przekazanych przez przedstawicieli oświatę – 0
- przekazanych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 0
- liczba zakończonych procedur „Niebieskich Kart” z powodu ustania przemocy w rodzinie i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy – 7
- liczba zakończonych procedur „Niebieskich Kart” z powodu brak zasadności podejmowania działań – 1
- przekazano do innego Zespołu Interdyscyplinarnego ze względu na zmianę miejsca zamieszkania - 1
- liczba procedur „Niebieskich Kart” w trakcie realizacji na dzień 31 grudnia 2020 r. – 6

W celu zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych jak i współuzależnionych w gminie Bierzwnik zatrudniony jest psycholog oraz terapeuta ds. uzależnień, którzy w 2020r. udzielili łącznie 62,5 godz. porad i konsultacji.

Przedmiotem udzielanych porad było:

- prowadzenie konsultacji,
- poradnictwo,
- udzielanie wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

Na terenie gminy brak jest poradni, która zajmowałaby się terapią osób uzależnionych lub współuzależnionych. Osoby wymagając specjalistycznego wsparcia z terenu gminy Bierzwnik korzystają z Ośrodka Terapii Uzależnień „Zmiana” w Choszczynie, która prowadzi działalność oferującą świadczenia zdrowotne w zakresie: terapii i leczenia uzależnienia od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz współuzależnień.

W 2020r. Ośrodek Terapii Uzależnień „Zmiana” wykonał 342 usług ponadpodstawowych dla mieszkańców Gminy Bierzwnik. Prowadził także specjalistyczne świadczenia lecznicze i rehabilitacyjne skierowane do mieszkańców Gminy Bierzwnik w postaci programu „Rozwinąć skrzydła – edycja II”. Były to warsztaty tematyczne z zakresu:

- umiejętności pracy nad komunikacją asertywną – 3 osoby,
- umiejętności pracy nad poczuciem własnej wartości - 3 osoby,
- umiejętności pracy nad uwalnianiem się od poczucia winy – 3 osoby,
- umiejętności pracy nad pozbywaniem się poczucia wstydu – 3 osoby,
- umiejętności pracy nad rozpoznawaniem i radzeniem sobie ze złością – 3 osoby,
- umiejętności pracy nad rozpoznawaniem zniekształceń poznawczych i nauki racjonalnego myślenia – 3 osoby,
- rozwoju osobistego – 3 osoby,
- umiejętności pracy nad relacją małżeńską/partnerską – 3 osoby.

Gmina Bierzwnik współfinansuje zadania wykonywane przez Ośrodek Terapii Uzależnień „Zmiana” w Choszczynie.

Pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bierzwniku udzielili poradnictwa prawnego, psychologicznego oraz rodzinnego 107 rodzinom, o liczbie osób w rodzinach 224.

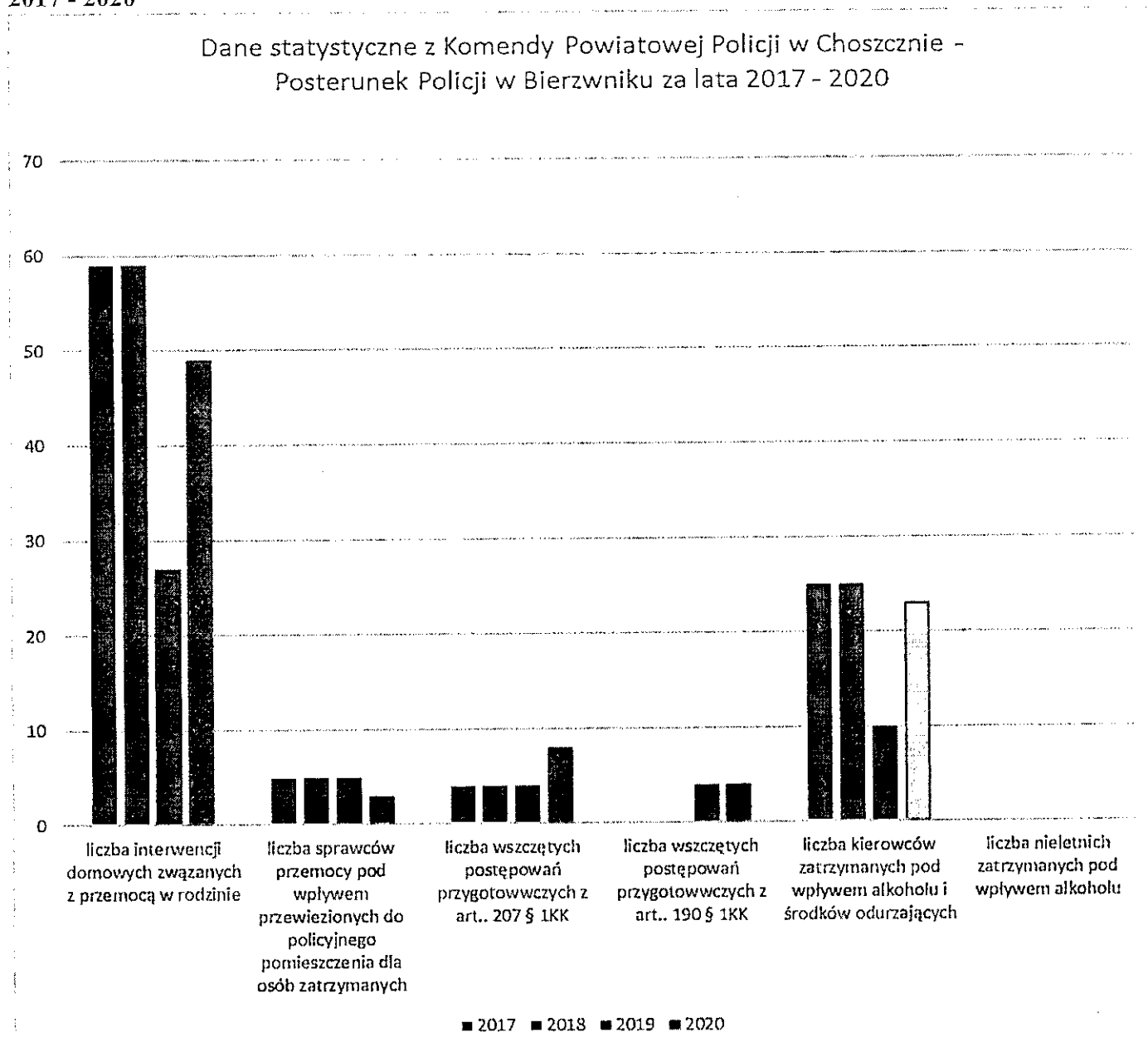
Z rozmów przeprowadzonych z pracownikami socjalnymi, członkami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, członkami Zespołu Interdyscyplinarnego i dzielnicowym wynika, iż część osób dorosłych mieszkańców gminy nie dostrzega negatywnych skutków problemu społecznego, jakim jest uzależnienie od alkoholu. Osoby te nie chcą poddawać się dobrowolnemu leczeniu odwykowemu.

Z uzyskanych informacji z Komendy Powiatowej Policji w Choszczynie – Posterunek Policji w Bierzwniku wynika, że w 2020r.:

- liczba interwencji domowych ogółem związanych z przemocą w rodzinie – 49
- liczba sprawców przemocy pod wpływem alkoholu przewiezionych do policyjnego pomieszczenia dla osób zatrzymanych – 3,
- liczba wszczętych postępowań przygotowawczych z art. 207 § 1 KK – 8,
- liczba wszystkich postępowań przygotowawczych z art. 190 § 1 KK – 4,
- liczba kierowców zatrzymanych pod wpływem alkoholu lub środków odurzających – 23,
- liczba nieletnich zatrzymanych pod wpływem alkoholu – 0.

Wykres nr 3 przedstawia dane statystyczne z lat 2017 – 2020 z zakresu wspomnianego.

Wykres nr 3. Dane statystyczne z Komendy Powiatowej Policji w Choszczynie za okres 2017 - 2020

Opracowanie własne na podstawie danych z KPP Choszczyno PP Bierzwnik

o utworzeniu na terenie gminy Bierzwnik Placówkę Wsparcia Dziennego, która przeznaczona jest dla dzieci i młodzieży w szczególności z rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Placówka wsparcia dziennego współpracuje z rodzinami lub opiekunami dziecka. Pobyt w placówce wsparcia jest nieodpłatny i dobrowolny, chyba że do placówki skieruje sąd. Placówka wsparcia dziennego prowadzona jest w formie opiekuńczej zapewniając dziecku opiekę i wychowanie, pomoc w nauce oraz organizację czasu wolnego poprzez zabawę i rozwój zainteresowań.

Zarządzeniem nr 30/2020 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bierzwniku z dnia 03.09.2020r. wprowadzono Regulamin Placówki Wsparcia Dziennego „Płomyk” dla dzieci i młodzieży w formie opiekuńczej działającego w ramach struktury organizacyjnej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bierzwniku.

Od września 2020r. na terenie gminy Bierzwnik działa Placówka Wsparcia Dziennego „Płomyk” dla dzieci i młodzieży w formie opiekuńczej, która swoim wsparciem objęła 8 dzieci z terenu gminy Bierzwnik. Zajęcia odbywają się w każdy czwartek w godz. 16-19 sali w Gminnym Ośrodku Kultury w Bierzwniku .

Obecnie ze względu na stan epidemii zajęcia stacjonarne w placówce są zawieszane decyzją Wojewody Zachodniopomorskiego ZPS-3.9421.7.112.2020.EG od 24 października 2020r. Zajęcia obecnie odbywają się zdalnie, w których uczestniczą chętnie wychowankowie placówki. W 2020r. na działalność placówki wsparcia dziennego wydatkowano kwotę 4.183,00zł (wynagrodzenie wychowawcy, środki ochrony osobistej, materiały na zajęcia z dziećmi, bieżące utrzymanie placówki) .

ROZDZIAŁ III

CELE I ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Bierzwnik na rok 2021 ma na celu:

- przygotowanie młodego pokolenia do zdrowego trzeźwego stylu życia oraz pozbawionego używania substancji psychoaktywnych,
- zmniejszenie skali nadużywania alkoholu oraz substancji psychoaktywnych, ograniczenia ich negatywnych skutków,
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz wczesna profilaktyka i edukacja w zakresie uzależnień,
- pomoc w rozwiązywaniu problemów alkoholowych osobom pijącym alkohol czy zażywających substancje psychoaktywne w sposób ryzykowny lub szkodliwy oraz członkom ich rodzin doznających szkód z tego powodu,
- profilaktykę i edukację w środowisku lokalnym w zakresie zagrożeń uzależnieniami ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży,
- wspieranie przedsięwzięć spędzania czasu wolnego i propagowania zdrowego trybu życia wolnego od nałogów u młodych i dorosłych mieszkańców Gminy Bierzwnik celu ochrony przed marginalizacją społeczną i wykluczeniem społecznym,
- ograniczenie dostępności do alkoholu i substancji psychoaktywnych szczególnie osób młodych,
- eliminowanie z rynku alkoholowego naruszeń prawa, które wynika z przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości w przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- promocja zdrowego stylu życia i rozbudzenia wśród dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych zainteresowania różnymi formami aktywności artystycznej, sportowej, kulturalnej jako alternatywę wobec uzależnień, szczególnie picia alkoholu, zażywania narkotyków, stosowania przemocy oraz innych zjawisk patologicznych, a także kształtowanie prawidłowych nawyków prozdrowotnych,
- ukierunkowanie w szczególności na działania rozwijające u dzieci i młodzież poczucia społecznego zaangażowania, wrażliwości na potrzeby bliskich, kształtowanie postawy szacunku wobec rodziców, wychowanków i kolegów, wrażliwości na wartości kultury, poszanowanie przyrody, zdobywanie wiedzy, a także na stwarzanie warunków do rozwoju osobistych talentów dzieci i młodzieży.

ROZDZIAŁ IV

ZADANIA WYNIKAJĄCE Z CELÓW GMINNEGO PROGRAMU ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Realizatorzy
I. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI POMOCY TERAPEUTYCZNEJ I REHABILITACYJNEJ DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH OD ALKOHOLU I NARKOTYKÓW			
1.	Informowanie osób uzależnionych o istniejących placówkach ambulatoryjnych i ośrodkach terapeutycznych	W miarę potrzeb – cały rok	<ul style="list-style-type: none"> - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bierzwniku - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierzwniku - Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie - Policja - Terapeuta ds. uzależnień -Psycholog
2.	Pomoc osobom uzależnionym w szybkim podjęciu leczenia (kierowanie na leczenie, edukacja, wspieranie, porady prawne, praca socjalna)	W miarę potrzeb – cały rok	
3.	Współpraca z placówkami lecznictwa odwykowego w zakresie leczenia i terapii osób uzależnionych od alkoholu oraz z biegłymi sądowymi w zakresie uzyskania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju leczenia odwykowego	W miarę potrzeb – cały rok	
4.	Prowadzenie Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin	Terapeuta ds. uzależnień raz na kwartał 4 godziny dziennie	
5.	Zakup fachowej literatury, czasopism, ulotek do punktu informacyjnego, Zespołu Interdyscyplinarnego dotyczącej problemu uzależnień oraz przemocy w rodzinie	W miarę potrzeb	
6.	Kierowanie oraz motywowanie sprawców przemocy domowej do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy	W miarę potrzeb	
7.	Szkolenia dla różnych grup zawodowych pracujących w systemie pomocy dzieciom, młodzieży, rodzinom i osobom z problemami alkoholowymi, narkomanią, a także w systemie przeciwdziałania przemocy (pracownicy socjalni, oświaty, policji, służby zdrowia, członkowie GKRPA i Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie)	W miarę potrzeb	
9.	Dofinansowanie programów terapii dla osób uzależnionych po zakończonych programach psychoterapii uzależnień	W miarę potrzeb	
10.	Dofinansowanie ponadpodstawowych specjalistycznych świadczeń leczniczych i rehabilitacyjnych skierowanych do mieszkańców gminy Bierzwnik, prowadzonych w postaci realizacji programu „Rozwinąć skrzydła” – kontynuowanie współpracy	Cały rok	
11.	Udzielanie pomocy psychologicznej dla osób i rodzin, w których występują problemy alkoholowe i przemoc w rodzinie	raz w miesiącu 4 godziny Psycholog	
12.	Specjalistyczne świadczenia zdrowotne w zakresie leczenia uzależnień i współuzależnień udzielane dla mieszkańców gminy przez Ośrodek Terapii Uzależnień „Zmiana” w Choszczynie – kontynuowanie współpracy	Styczeń - grudzień	

II. UDZIELANIE RODZINOM, W KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ PROBLEMY ALKOHÓLOWE I
NARKOTYKOWE POMOCY PSYCHOSPOŁECZNEJ I PRAWNEJ, A W SZCZEGÓLNOŚCI OCHRONY
PRZED PRZEMOCĄ W RODZINIE

1.	<p>Podjęmowanie działań interwencyjnych mobilizujących osoby współzależnione doświadczające przemocy, rodziców i opiekunów dzieci przyjmujących środki chemiczne do podjęcia terapii.</p>	Styczeń - grudzień	<ul style="list-style-type: none"> - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierzwniku, - Policja, - Służba Zdrowia, - Pełnomocnik Wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, - Dyrektorzy Szkół z terenu gminy, - Zespół Interdyscyplinarny
2.	<p>Podjęmowanie działań zmierzających do objęcia leczeniem odwykowym osób uzależnionych od alkoholu poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przyjmowanie wniosków o wszczęcie postępowania przeciwko osobom nadużywającym alkoholu, - występowanie do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej o informację o osobach nadużywających alkoholu i podjętych działaniach w ich sprawie. - zapraszanie i przeprowadzanie rozmów motywujących z osobami nadużywającymi alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego - kierowanie na badania wykonywane przez biegłych w celu uzyskania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, - kierowanie wniosków do sądu o zastosowanie leczenia odwykowego, - wszczynanie procedury „Niebieskiej Karty” w przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie 	Styczeń - grudzień	<ul style="list-style-type: none"> - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierzwniku, - Policja, - Służba Zdrowia, - Pełnomocnik Wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, - Dyrektorzy Szkół z terenu gminy, - Zespół Interdyscyplinarny
3.	<p>Prowadzenie działań profilaktycznych wspartych różnymi przedsięwzięciami sportowo-rekreacyjnymi, muzycznymi, edukacyjnymi i teatralnymi</p>	Styczeń - grudzień	<ul style="list-style-type: none"> - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych -Gminny Ośrodek Kultury w Bierzwniku.
4.	<p>Edukacja służąca wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców, szczególnie w rodzinach zagrożonych przemocą</p>	Styczeń – grudzień	<ul style="list-style-type: none"> - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierzwniku -Policja - szkoły

5.	Doskonalenie i upowszechnianie standardów interdyscyplinarnej pracy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Cały rok	- Oświata – Dyrektorzy - służba zdrowia
6.	Doskonalenie metod interwencji w sytuacji przemocy w rodzinie w ramach procedury „Niebieskiej Karty”	Cały rok	-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
7.	Wdrażanie programów profilaktyki przemocy w rodzinie	Cały rok	-Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
8.	Edukacja w zakresie interdyscyplinarnej współpracy służb	W miarę potrzeb	
9.	Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Cały rok	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierzwniku
10.	Praca socjalna na rzecz osób i rodzin z problemami alkoholowymi i narkotykowymi.	Cały rok	
11.	Prowadzenie Placówki wsparcia Dziennego mającego na celu objęcie dziecka opieką i wychowaniem w celu wsparcia rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej	Cały rok	
III. UDZIELENIE POMOCY SPOŁECZNEJ OSOBOM UZALEŻNIONYM DOTKNIĘTYCH UBÓSTWEM I WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM I INTEGROWANIE ZE ŚRODOWISKIEM LOKALNYM TYCH OSÓB			
1.	Prowadzenie pracy socjalnej	Styczeń - grudzień	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierzwniku
2.	Zawieranie kontraktów socjalnych		
3.	Udzielanie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych		
IV. PROWADZENIE PROFILAKTYCZNEJ DZIAŁALNOŚCI INFORMACYJNEJ I UDZIELANEJ W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PROBLEMÓW NARKOMANII, W SZCZEGÓLNOŚCI DLA DZIECI I MŁODZIEŻY, W TYM PRZEPROWADZENIA POZALEKCYJNYCH ZAJĘĆ SPORTOWYCH, A TAKŻE DZIAŁAŃ NA RZECZ DOŻYWANIA DZIECI UCZESTNICZĄCYCH W POZALEKCYJNYCH PROGRAMACH OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH I SOCJOTERAPEUTYCZNYCH			
1.	Wspieranie i finansowanie szkolnych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży	Styczeń - grudzień	- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych -Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierzwniku - Dyrektorzy Szkół terenu Gminy - Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Bierzwniku - Policja - służba zdrowia - Pełnomocnik Wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych -Koła Gospodyń Wiejskich -Sołtysi i Rady Sołeckie
2.	Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym dla rodziców i całej społeczności lokalnej w tym promocji zdrowia		
3.	Dofinansowanie zajęć pozalekcyjnych sportowych, zajęć z zakresu wychowania komunikacyjnego		
4.	Dofinansowanie programów profilaktycznych organizowanych przez szkoły z terenu gminy (konkursy, plastyczne, literackie, itp.)		
5.	Wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego sprzyjających zachowaniom nieagresywnym i wzmacnianiu więzi rodzinnych.		
6.	Prowadzenie edukacji społecznej poprzez rozpowszechnianie ulotek wśród mieszkańców Gminy dotyczących ofert pomocy dla członków rodzin z problemami alkoholowymi – udział w kampanii „Postaw na rodzinę”, „Zachowaj Trzeźwy	Marzec - grudzień	- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Pełnomocnik Wójta ds. Rozwiązywania problemów

	umysł”, „Przemoc boli”, „Narkotyki”		Alkoholowych
V. WSPOMAGANIE DZIAŁALNOŚĆ INSTYTUCJI STOWARZYSZEŃ I OSÓB FIZYCZNYCH SŁUŻĄCEJ ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ NARKOMANII			
1.	Współpraca z policją, sądami, kuratorem sądowym, szkołami (nauczyciele, pedagodzy), ośrodkami pomocy społecznej, przychodniami – przekazywanie materiałów edukacyjnych, organizowanie szkoleń itp.	Styczeń – grudzień	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2.	Współpraca ze środowiskami kościelnymi poprzez wspólne organizowanie posiłków i festynów promujących zdrowy i trzeźwy styl życia	Styczeń - grudzień	
VI. PODEJMOWANIE INTERWENCJI W ZWIĄZKU Z NARUSZENIEM PRZEPISÓW OKREŚLONYCH W ART. 13¹ I 15 USTAWY ORAZ WYSTĘPOWANIE PRZED SĄDEM W CHARAKTERZE OSKARŻYCIELA PUBLICZNEGO			
1.	Podejmowanie akcji kontrolnych przez Zespół Kontrolujący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w stosunku do podmiotów handlujących napojami alkoholowymi pod kątem przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	Styczeń - grudzień	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2.	Wykonywanie lustracji oraz wydawanie postanowień o zgodności z punktów sprzedaży z warunkami określonymi w uchwale Rady Gminy		
VII. ZAPEWNIENIE DZIAŁANIA GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W BIERZWNIKU			
1.	Podnoszenie kwalifikacji członków GKRPA	Styczeń - grudzień	GKRPA
2.	Wynagrodzenia członków GKRPA		
3.	Delegacje		

ROZDZIAŁ V

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Każdy z członków GKRPA ma obowiązek uczestnictwa w posiedzeniu komisji.
2. Przewodniczącemu i członkom GKRPA przysługuje wynagrodzenie w wysokości 5% minimalnego wynagrodzenia określonego ustawą za udział w każdym posiedzeniu komisji, a także za udział w każdej kontroli placówek sprzedających napoje alkoholowe, jeżeli odbywa się ona w innym dniu niż posiedzenie komisji, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. Sekretarzowi GKRPA pełniącemu jednocześnie funkcję Pełnomocnika Wójta ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przysługuje wynagrodzenie miesięczne w wysokości 15% minimalnego wynagrodzenia określonego ustawą.

ROZDZIAŁ VI

ZASADY FINANSOWANIA KOORDYNACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

1. Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 jest Gmina Bierzwnik.
2. Koordynację i nadzór nad realizacją zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzi Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. W realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 uczestniczy Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz jednostek organizacyjne gminy, instytucje, stowarzyszenia oraz inne podmioty mogące wykonywać zadania Programu.
4. Środki na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
5. Ewentualne zwiększenia budżetu w ciągu roku na realizację Programu (większe wpływy od prognozowanych na 2021r. pochodzących z opłat) będą rozdzielane na poszczególne zadania wynikające z Programu.
6. Za merytoryczną i formalną prawidłowość wydatków przeznaczonych na realizację zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych odpowiedzialny jest Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
7. Do obowiązków Sekretarza GKRPA, przyjmowanie wniosków o wszczęcie postępowania przeciwko osobom nadużywającym alkoholu, występowanie do GOPS w Bierzwniku wniosku o informację o osobach wobec których wszczęto postępowanie o leczenie odwykowe, przyjmowanie wniosków, podań o dofinansowanie imprez środowiskowych itp., zamawianie teatrzyków profilaktyki, współpraca z Prokuraturą, Sądami odnośnie osób uzależnionych, przygotowanie dokumentów na posiedzenie GKRPA i zawiadamianie członków GKRPA o dacie i godzinie posiedzenia, wzywianie osób uzależnionych na rozmowy motywacyjne.

8. Wnioski i podania o przyznanie środków na realizację zakupów programów profilaktycznych, teatrzyków profilaktycznych, festynów sportowo – rekreacyjnych, imprez środowiskowych, olimpiad, wycieczek z krótkimi elementami profilaktycznymi przyjmowane i rozpatrywane są przez Sekretarza GKRPA. Sekretarz GKRPA informuje o najbliższym posiedzeniu GKRPA o wpływających wnioskach i podaniach o dofinansowanie oraz o przyznanych kwotach dofinansowania.

RODZIAŁ VII

ZADANIA I SPRAWY ORGANIZACYJNE GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach działań wynikających z instytucji prawnej zobowiązania do leczenia należy:

1. Przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek z art. 24 ustawy;
2. Wezwanie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie i pouczenie jej o konieczności zaprzestania działań wymienionych w art. 24 ustawy i/lub poddania się leczeniu odwykowemu;
3. Jeżeli osoba wezwana nie zgodzi się dobrowolnie poddać leczeniu, a wstępne czynności przeprowadzone w sprawie uzasadniają kontynuowanie postępowania, uzasadnione jest skierowanie takiej osoby na badanie przez biegłych (psycholog, psychiatra) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego (art. 25 ustawy);
4. Przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez biegłego (art. 26 ust. 3 ustawy), do której należą: opinia wydana przez biegłych, protokół z rozmowy z osobą zgłaszającą do komisji przypadek nadużywania alkoholu, o ile do takiej rozmowy doszło, dokumenty pochodzące z wywiadu środowiskowego, inne informacje w sprawie, takie jak informacje od policji, pedagog szkolnego i inne. Jeżeli osoba uzależniona nie stawiała się na rozmowę w terminie wyznaczonym przez komisję ani też na badanie przez biegłych, do wniosku należy dołączyć informację o podjętych w tej sprawie czynnościach (ilość i terminy wezwań wraz z informacją o niestawieniu się osoby wezwanej). Wywiad środowiskowy ma prawo przeprowadzić jedynie osoba do tego uprawniona tj. pracownik socjalny;
5. Złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do sądu rejonowego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy (art. 26 ust. 3 ustawy);
6. Kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych (na podstawie upoważnienia wystawionego przez Wójta, art. 18 ust. 8 ustawy);
7. Pisemne powiadamianie Wójta o stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowościach;
8. Opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych – zgodność lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy (limit i lokalizacja punktów, w których są sprzedawane i podawane napoje alkoholowe);
9. Współpraca z Pełnomocnikiem Wójta ds. rozwiązywania problemów alkoholowych odnośnie realizacji zadań gminnego programu;
10. Współpraca z policją, GOPS, sądem, szkołami dotycząca prowadzenia Niebieskiej Karty, pomocy informacyjnej oraz realizacji zadań Programu;
11. Wspieranie i inicjowanie wszelkich działań profilaktyki zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, narkotyków przez dzieci i młodzież;

12. Przygotowanie:

- projektu gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- planu rocznych wydatków na realizację programu,
- rocznego sprawozdania z realizacji gminnego programu

Sprawy organizacyjne:

1. Terminy posiedzeń komisji ustala się nie częściej niż raz na kwartał, w przypadkach szczególnych komisja może być zwołana w trybie doraźnym.
2. Kontrola punktów sprzedających napoje alkoholowe odbywa się 2 razy w roku na podstawie upoważnienia Wójta Gminy. Kontrolę przeprowadza 3 członków Komisji.
3. Opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych lub podawanie napojów alkoholowych – komisja w składzie nie mniej niż 3 członków Komisji.
4. Przeprowadzanie rozmów motywacyjnych z osobami nadużywającymi prowadzi komisja w składzie co najmniej 3 członków.
5. Komisja podejmuje decyzje większością głosów, w przypadku równej ilości głosów decyduje głos Przewodniczącego.
6. Wszystkie posiedzenia są protokołowane, do protokołu dołączana jest podpisana lista obecności członków komisji.
7. Wynagrodzenie osoby prowadzącej Placówkę Wsparcia Dziennego ustalana jest w oparciu o stawki określone przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
8. Na zewnątrz Komisję reprezentuje Przewodniczący Komisji bądź w jego zastępstwie Sekretarz Komisji. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bierzwniku działa przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej ul. Szkolna 16

Preliminarz wydatków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 - zasady finansowania programu

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021 prowadzona będzie w oparciu o środki własne Gminy z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z zapisami ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Przewidywany plan pozyskania środków z wpłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych – 62.000 zł z czego 4.000 zł zostanie przeznaczony na rozwiązywanie problemów związanych z narkomanią.

Zadanie		Ogółem	
		Alkohol	Narkomania
I	ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI POMOCY TERAPEUTYCZNEJ I REHABILITACYJNEJ DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH OD ALKOHOLU I NARKOTYKÓW	15.524,40	1.500,00
	1. Prowadzenie punktu informacyjno - konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodziny zatrudnienie terapeuty uzależnień 4x 3 godzin x 120,00 zł	1.440,00	
	2. Dofinansowanie badań okresowych i terapii podtrzymującej dla osób po odwyku terapii odwykowej	500,00	
	3. Koszty wynagrodzenia psychologa do pracy z osobami, rodzinami, w których występują problemy alkoholowe, przemoc w rodzinie 4 godz. x 1 w miesiącu x 12 m-cy x 130,00zł	6.240,00	
	4. Szkolenia dla różnych grup zawodowych pracujących w systemie pomocy dzieciom, młodzieży, rodzinom i osobom z problemami alkoholowymi, narkomanią a także w systemie przeciwdziałania przemocy (pracownicy socjalni, oświaty, policji, służby zdrowia, członkowie GKRPA i Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie)	1.000,00	1.500,00
	5. Specjalistyczne świadczenia zdrowotne w zakresie leczenia uzależnień i współuzależnienia udzielane dla mieszkańców gminy przez Ośrodek Terapii Uzależnień „Zmiana” w Choszcznie 4724 x 0,60	2.834,40	
	6. Dofinansowanie ponadpodstawowych specjalistycznych świadczeń leczniczych i rehabilitacyjnych skierowanych do mieszkańców gminy Bierzwnik, prowadzonych w postaci realizacji programu „Rozwinąć skrzydła”	3.510,00	
II	UDZIELANIE RODZINOM, W KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ PROBLEMY ALKOHOŁOWE, PROBLEMY NARKOMANII POMOCY PSYCHOSPOŁECZNEJ I PRAWNEJ, A W SZCZEGÓLNOŚCI OCHRONY PRZED PRZEMOCĄ W RODZINIE	18.545,00	500,00

	1. Koszty wydawania opinii przez biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu 2 x 400 zł	800,00	
	2. Placówka Wsparcia Dziennego „Płomyk” dla dzieci i młodzieży -wynagrodzenie wychowawcy, -delegacja, -zakup niezbędnych materiałów na zajęcia, -bieżące koszty utrzymania placówki	11.000,00	
	3. Dofinansowanie do zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży w tym z rodzin, w których występują uzależnienia lub są zagrożone ich wystąpieniem	2.975,00	
	4. Dofinansowanie przeprowadzenia zajęć i programów rozwojowych dla dzieci w tym: teatralnych, muzycznych, sportowych, itp. zakup materiałów do prowadzenia zajęć z dziećmi	3.770,00	500,00
III	UDZIELANIE POMOCY SPOŁECZNEJ OSOBOM UZALEŻNIONYM DOTKNIĘTYCH UBÓSTWEM I WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM I INTEGROWANIE ZE ŚRODKIEM LOKALNYM TYCH OSÓB	16.790,60	2.000,00
	1. Prowadzenie edukacji społecznej – udział w kampanii „Postaw na rodzinę”, „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Przemoc boli”, „Narkotyki”, „Bezpieczne ferie” – zakup materiałów profilaktycznych	2.000,00	500,00
	2. Zakup teatrzyków profilaktycznych, filmów, warsztaty profilaktyczne dla klas I- VIII,	2.500,00	
	3. Dofinansowanie ogólnopolskiego programu „Trzymaj Formę” (zakup nagród)	100,00	
	4. Dofinansowanie działalności Koła Filatelistyki	300,00	
	5. Dofinansowanie przedsięwzięć z elementami profilaktyki organizowanych przez Szkoły i GOK dla dzieci i młodzieży: wycieczki, Dzień Dziecka, ferie zimowe, wakacje, itp. – zakup nagród, poczęstunek, usługa noclegowa	1.000,00	
	6. Dofinansowanie ogólnodostępnych zajęć sportowych dla dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych, np. zakup sprzętu sportowego	1.000,00	
	7. Szkolenia dla sprzedawców napojów alkoholowych	1.200,00	
	8. Dofinansowanie organizowanych przez Szkoły konkursów plastycznych, programów profilaktycznych i innych zajęć z elementami socjoterapii (zakup nagród, materiałów, poczęstunek)	1.000,00	600,00
	9. Dofinansowanie działań profilaktycznych w tym imprez środowiskowych z elementami profilaktyki organizowanych na rzecz społeczności lokalnej: <ul style="list-style-type: none"> • kulturalne, • festyny sportowo – rekreacyjno-integracyjne, • spotkania przedwigilijne, • święto rodziny, • dni papieskie, • zawody wędkarskie itp. 	7.690,60	900,00

IV	DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	11.140,00	
	1. Wynagrodzenie członków GKRPA i wynagrodzenie Pełnomocnika Wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	10.640,00	
	2. Delegacje	500,00	
	RAZEM:	62.000,00	4.000,00

Sporządziła: Anna Nowak – Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bierzwniku